

از نمایندگان وزارتخانه‌های جنگ، مالیه، داخله، سجل احوال، نظمی، عدلیه، ثبت اسناد، پست و تلگراف، فوائد عامه معارف و امور خارجه بود.^۱ هدف از تشکیل این هیئت اطلاع از جریان امور و چگونگی احوال عمومی و مملکتی تعیین شده بود و ریاست هیئت را یکی از وزرای دولت بر عهده داشت.^۲

در دوره پهلوی دوم و بعد از کودتای ۲۸ مرداد و تحکیم دیکتاتوری پهلوی در کشور و ایجاد سازمان‌ها و نهادهای جدید و تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)، سازمانی با نام سازمان بازرسی شاهنشاهی در مهر ماه ۱۳۳۷ به پیشنهاد محمدرضا شاه پهلوی تأسیس گردید.

پیش‌نویس اساسنامه ابتدایی این سازمان که در ۸ ماده و ۳ تبصره تهیه شده بود، در جلسه مورخه ۱۳۳۷/۸/۲۸ به تصویب هیئت وزیران رسید. بعد از چندی با بازنگری‌هایی و جرح و تعدیل در بعضی از مواد، آیین‌نامه آن سرانجام با ۳۸ ماده و ۵ تبصره این آیین‌نامه برای تصویب به توشیح محمد رضا شاه پهلوی رسید و در نهایت قانون تشکیل سازمان بازرسی شاهنشاهی مشتمل بر چهارده ماده و دو تبصره در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۷/۲/۱۶ که به تصویب مجلس سنا رسیده بود، در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۷/۲/۳۱ شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت. ریاست اولیه این سازمان را سپهبد مرتضی پزدان‌پناه بر عهده داشت که بعد از چندی حسین فردوست جای وی را در این سازمان گرفت.^۳

سازمان بازرسی شاهنشاهی، مرکب از دو قسمت شورای سازمان و تشکیلات اداری بود^۴ که ریاست سازمان را شخص شاه و اعضای شورا و تشکیلات اداری آن از طرف رئیس سازمان و با تصویب شاه انتخاب می‌شدند.^۵ کلیه وزارت‌خانه‌ها، بنگاه‌های عمومی، شهرداری‌ها، بانک‌ها و مؤسسات وابسته به دولت موظف بودند سوابق و مدارک و اطلاعات مورد احتیاج سازمان گذارده و تسهیلات لازمه را برای اجرای امر بازرسی فراهم سازند.^۶

بر طبق آیین‌نامه داخلی این سازمان، سازمان متشکل از هیئت رئیسه، دبیرخانه، بازرسی‌های امور انتظامی، وزارت کشور، امور فرهنگی، امور قضایی، امور پزشکی و مؤسسات بهداشتی، امور کشاورزی و مؤسسات مربوطه، امور و مؤسسات مربوطه، امور مالی و دارایی، امور گمرکات انحصارات و بازرگانی، امور سازمان برنامه - شرکت نفت و بانک‌ها، امور ارتباطی و مخابراتی، وزارت کار - بیمه - وزارت صنایع و معادن و وزارت امور خارجه و متفرقه فنی، حسابداری و وظایف^۷ بود و هیئت‌های بازرسی و بازرسان باید همه گزارش‌های خود را مستقیماً به عنوان ریاست بازرسی ارسال می‌نمودند و در مورد مأموریت یا نتیجه

۱. همان، ماده ۴، ص ۳۲۳

۲. همان، ماده ۱

۳. اساسنامه و آیین‌نامه سازمان بازرسی شاهنشاهی، تهران، چاپخانه بانک ملی ایران، ۱۳۳۹، ص ۳-۱

۴. همان، ماده ۲ اساسنامه، ص ۱

۵. همان، ماده ۲ اساسنامه، ص ۱

۶. همان، ماده ۶، اساسنامه، ص ۲

۷. اساسنامه و آیین‌نامه سازمان بازرسی شاهنشاهی، ماده ۱ آیین‌نامه، ص ۴

اقدامات خویش بدون اطلاع ریاست بازرسی، هیچ‌گونه گزارشی به هیچ مقامی تسلیم ننمایند، به طور کلی این قبیل گزارش‌ها سرّی بوده و در حکم اسناد و مدارک محرمانه دولت محسوب می‌شدند. سازمان بازرسی شاهنشاهی از امکانات مالی زیاد و نفوذ فراوان در دستگاه‌های اداری برخوردار بود، ولی در جلوگیری از فساد سیستم بیمار اداری و فساد طبقه حاکم، موفق نبود.

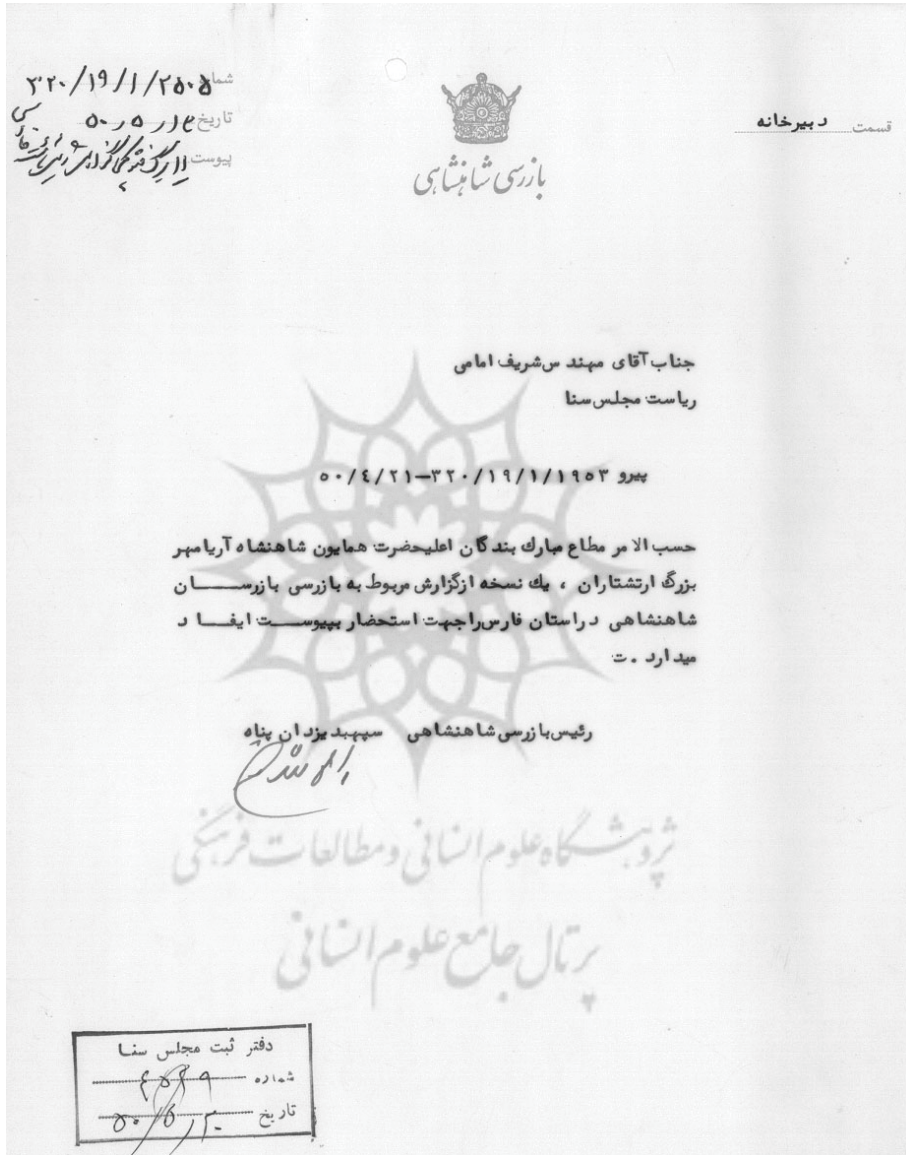
قدرت این سازمان مافوق ادارات و سازمان‌هایی بود که در دولت پهلوی تشکیل شده بودند و حدود اختیارات این سازمان، حتی ساواک را هم در بر می‌گرفت. این سازمان فقط در مقابل شاه پاسخگو بود و به مجلس، نیروهای مسلح، دولت و هیچ نهاد و مقام دیگری جز شاه پاسخی نمی‌داد. با وجود خدمات زیاد این سازمان به محمدرضا شاه و اقدامات قابل توجه در جهت اهداف و امیال شاه، در سال ۱۳۵۵ - که برنامه پنجم عمرانی با ناکامی‌های شدید مواجه شد - شاه از خدمات این سازمان صرف‌نظر کرده، جهت بررسی علل این ناکارآمدی، سازمان جدیدی به نام «کمیسیون شاهنشاهی» تأسیس کرد.

شرح گزارش بازرسان شاهنشاهی

گزارش شماره (۱) این مقاله به شماره ثبت ۱۳، ۱، ۱۵، ۶۸، ۶ موجود در مرکز اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی شامل بازرسی گروه اعزامی این سازمان در تاریخ ۱۳۵۰/۲/۱ به استان فارس تحت نظارت سرلشکر علوی مقدم و به درخواست سپهبد یزدان پناه ریاست بازرسی شاهنشاهی است. در این گزارش شرح بازدید این هیئت از شهرستان‌های استان فارس از جمله شیراز، لار، فیروزآباد، کازرون، نورآباد، داراب، فسا، نی‌ریز، اصطهبانات و آباده به انضمام ۱۰۲ بخش و روستاهای استان فارس به شریف امامی ریاست مجلس سنا جهت مخابره به محمدرضا شاه پهلوی آورده شده است. گزارش شماره (۲) به شماره ثبت ۱۴، ۱، ۱۵، ۶۸، ۶ موجود در مرکز اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی به شرح عملکرد هیئت بازرسی شاهنشاهی در تاریخ ۱۳۵۰/۹/۱ به استان خوزستان و شهرستان‌های این استان از جمله دزفول، شوشتر، مسجدسلیمان، بهبهان، اهواز، ایذه، رامهرمز، آبادان، ماهشهر، دشت میشان و خرمشهر اختصاص دارد. در این گزارش به اصول و عملکرد برنامه‌های انقلاب سفید شاه و ملت اجرا شده در این مناطق از جمله اسکان عشایر و تعیین نسق زمین‌های زراعی و منابع طبیعی، انتخابات، سپاه دانش، سپاه بهداشت، ترویج آبادانی، خانه‌های اصناف، انقلاب اداری، نظام آموزشی، سازمان قضایی، سازمان زنان، پست و تلگراف و تلفن پرداخته شده است.

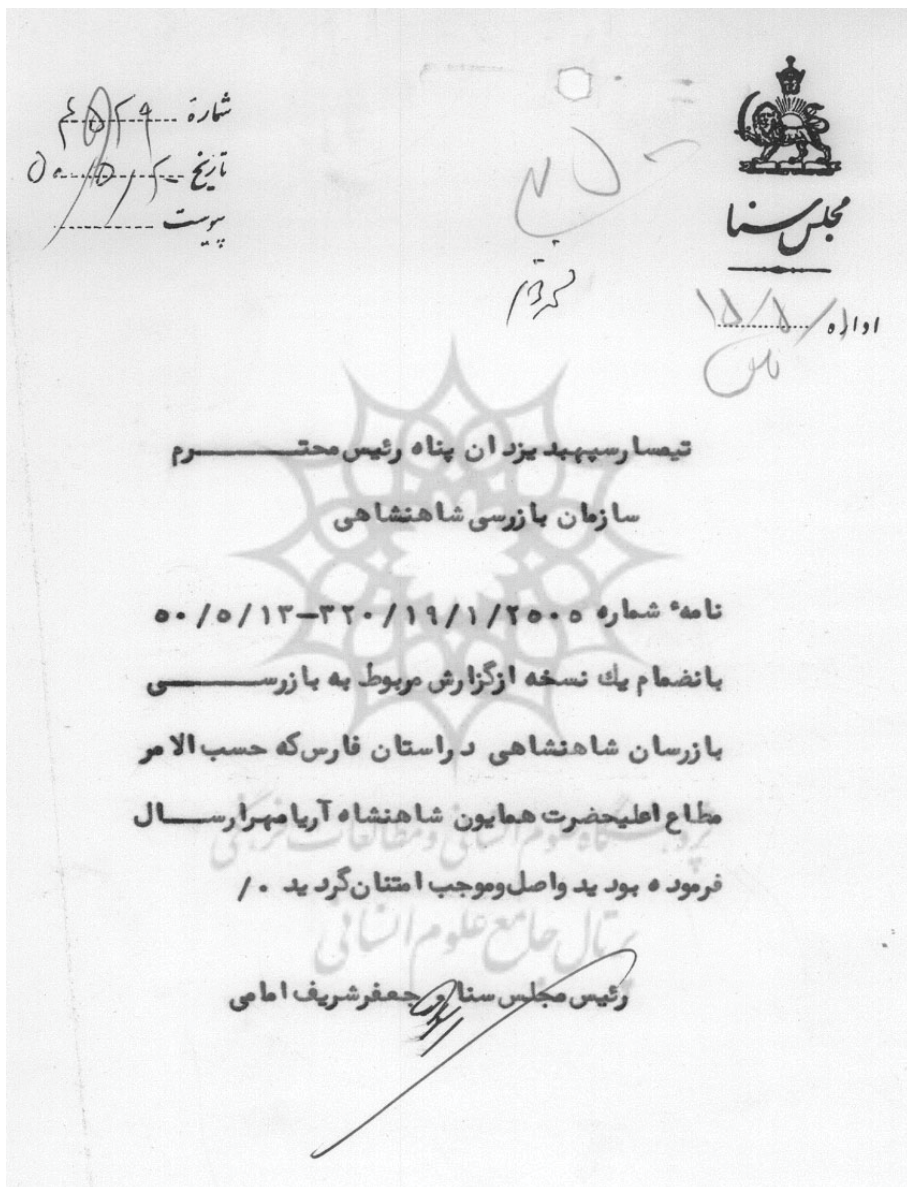
آمار غیر واقعی، اغراق و مبالغه در تنظیم بعضی از اسناد موجود در این گزارش، همگی نشان دهنده ساختگی و بزرگ نشان دادن برنامه‌های اجرایی حکومت پهلوی در اوایل دهه ۵۰ است، به گونه‌ای که با مراجعه به اسناد عرایض موجود در مرکز اسناد کتابخانه مجلس شورای اسلامی و شکایات و درخواست‌های مردم این مناطق می‌توان به غیرواقعی بودن این گزارشات به خوبی پی‌برد.

۱. همان، ماده ۱۰ آیین‌نامه، ص ۱۰

پیام بهارستان / د ۲۰، س ۵، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

پیام بهارستان / ۲۵، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

بهرحسب استدعای تیمسار سپهبد یزدان پناه ریاست معظم بازرسی شاهنشاهی و فرمان مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر، اینجانب در اس هیئت برای انجام بازرسی به استان فارس در تاریخ ۱۳۵۰/۲/۱ از تهران بطرف فارس عزیمت و در تاریخ ۵۰/۲/۲ به شیراز وارد پس از معارفه با جناب آقای آقا، استانداری و مدیران کل ادارات روز ۵۰/۲/۲ هیئت بطرف جهرم حرکت نمود.

۲- خط سیر حرکت :

خط سیر هیئت جهرم - لار - فیروزآباد - کازرون - نورآباد - داراب - فسا - نی ریز - اصطهبانات - شیراز - آباده و ضمناً حسب الامر ۱۰۲ بخش و روستاهای استان مورد بازرسی قرار گرفت. بازدید از این بخشها و روستاها بی اندازه در روحیه کشاورزان و مردمان ده نشین اثر مطلوبی بخشید و عموماً با نهایت خلوص نیت سلامت ذات مبارک بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت را از خداوند متمسک مسئلت می نمودند.

۳- تعداد شکایات رسیدگی شده :

جمع کلی تنازها و شکایات واصله ۲۰۱۱ فقره بود که با مقایسه ۱۵۹۳ فقره دریافتی سال قبل بعملت گسترش بازرسی در عمق روستاها تعداد ۱۸ فقره افزایش داشته است - (در سال اول بازرسی (۱۳۴۷)) (۵۶۷۳ فقره) بطور کلی شکایات بیک سو متقلیل یافته است تمام شکایات وارد و فیرو وارد در ۷ کمیته با شرکت بانوان و آقایان منتخبه در هر شهرستان رسیدگی و مشکلات جواب کافی داده شده است در این کمیته ها ۲۲ نفر شرکت داشته اند که ۵ نفر آنها از بانوان بوده اند و این استقبال بانوان در تشریح مساعی با بازرسی شاهنشاهی کاملاً قابل توجه میباشد.

۴- نظریات نسبت به پیشرفت اصول انقلاب

الف - تعاون و امور روستاها اصل یکم انقلاب

مراحل اول و دوم قانون انجام و مرحله سوم قانون با جدیت پیگیری دنبال میشود در زمینة اصلاحات ارضی در کلیه مناطق تابعه استان در سال ۱۳۴۹ اقدامات ذیل بعمل آمده است الف - تعداد ۲۴ رقبه مملوک مشمول مرحله اول قانون که بعملت اشکالات مثبتی و حقوقی وضع آنها روشن نشده بود خریداری و به زارعین صاحب نسق واگد ارگردیده است.

-۲-

ب - تعداد ۶۶۶۱ رقبه املاك مشمول مرحله دوم قانون که دارای ۱۹۶۹۰۸ نفر زارع بوده در اجرای مرحله دوم قانون وضع آنها روشن شده است .

ج - در اجرای مرحله سوم قانون اقدامات لازم انجام و در پایان شهریورماه ۱۳۵۰ - پس از خاتمه مهلت قانونی تکلیف املاك باقیمانده روشن خواهد شد . ضمناً مقدمات اجرایی قانون تبدیلی با حسن کردن موقوفات عام فراهم شده که بزودی مراحل اجرایی آن خاتمه خواهد یافت . با اجرای این قسمت از قانون تکلیف کلیه زارعین باقی مانده نیز در استان فارس روشن خواهد شد .

د - در سازمان تعاون روستائی استان فارس اقدامات زیر انجام شده است :
قبول بیست هزار عضو جدید - تشکیل ۵۰ شرکت تعاونی جدید - تاسیس ۱۸۰ فروشگاه مصرف - احداث ۴ دستگاه ساختمان برای دفتر کار و انبار فرعی جهت شرکتها - احداث ۲ دستگاه انبار یکصد تنی جهت اتحادیه ها - تاسیس ۳ فروشگاه مواد نفتی در مرکز شرکتها - خرید ۶ قطعه زمین در شهرستانهای تابعه جهت انبار اتحادیه ها و تاسیس خانه های فرهنگ روستائی .

ه - خانه های فرهنگ روستائی استان فارس جمعا ۴۴ خانه است که دارای ۴۳۲۸ - عضو و ۱۶۰ باشگاه رادیویی با متجاوز از ده هزار جلد کتابهای مختلف میباشد ضمناً تعداد ۱۷ - مهد کودک در خانه های فرهنگ روستائی تشکیل شده که از ۷۵۰ کودک نگهداری میشود .
و - شرکت سهامی زراعی آریامهر و شرکت سهامی زراعی داریوش کبیر بمنظور بالا بردن درآمد کشاورزان از طریق مکانیزه کردن کشاورزی و اجرای برنامه های صنایع روستائی و بهبود وضع زندگی زارعین با تهیه آب وسیله چاههای عمیق و بکاربردن ماشینهای کشاورزی نتایج فوق العاده برای بالا بردن سطح درآمد روستائیان بدست آمده است و برای اینکه در این مکانیزه شدن زراعت نیروهای انسانی بیکار نمانند و به هد رنرود شرکت اقدام به کشت خشخاش و صیفی و زراعتهای قابل استفاده نموده ضمناً از نظر امداری و دامپروری با خرید تمسدادی میش اصلاح برای سهامداران ایجاد کار نموده است و نسبت به کارهای فنی مانند رانندگی تراکتور و کمباین و ایجاد صنایع قالی باقی اقدامات مفیدی انجام شده است .
بنا به تصویب قانون بیمه های اجتماعی روستائیان در ۲۲ قریه جمعا ۹۵۴۳ زارع بیمه شده و در درمانگاههای شرکت سهامی زراعی آریامهر و داریوش کبیر و درمانگاههای فرعی محمدآباد و زندگی آباد از دارو و درمان مجانی استفاده مینمایند .
با تشکیل مهد کودک و نگاهداری اطفال سه الی شش سال و دبستان آریامهر مرکز تحصیلی برای کودکان سهامدار روستاهای مجاور تهیه و در سال جاری ۲۶۰ نفر دانش آموز در این دبستان مشغول تحصیل میباشند ضمناً عملیات عمرانی مانند

-۳-

جاده سازی - برق - لوله کشی و ایجاد پارک کودک در این شرکتها بطور نمونه انجام گردیده که در آموزش و بالا بردن سطح فکری و استانیان بسیار موثر میباشد .
۵ - انقلاب اداری :

در شهرستانهای استان فارس انقلاب اداری پیشرفتهائی داشته و ادارات تابعه در نتیجه بازرسیهای متوالی و پی گیریهای شاهنشاهی بالنسبه گامهای در این قسمت برداشته اند ولی برای پیشرفت انقلاب در بخشهای استان ضروری است از طرف مقامات استان و فرمانداری در فصول مختلف از بخشها بازرسی شده و راهنماییهای بشود .
۶ - ملی کردن جنگها و مراتع - اصل دوم انقلاب :

در سرپرستی منابع طبیعی استان فارس از نظر سازمان باید تجدید نظر کلی با در نظر گرفتن وسعت و نیازمندیهائی منطقه بعمل آید و سازمان آن از نظر فنی و وسیله نقلیه تقویت شود .
۷ - سهم کردن کارگران در سود کارخانجات - اصل چهارم انقلاب :

در اجرای مقررات سهم کردن کارگران در سود کارگاههای تولیدی که یکی از موارد بسیار موثر و مفید انقلاب است در این استان اقدامات موثری شده و در سال ۱۳۴۹ جمعا مبلغ ۱۱۰۳۲۱۰ ریال بابت سهم کردن کارگران در سود کارخانجات از طرف کارفرمایان با نظارت اداره کار استان فارس پرداخت و در وجه کارگران منظور شده است .
در کارگاههای قالی بافی از گماردن اطفال کمتر از ۱۲ سال در نتیجه بازرسیهای پی گیری بازرسی شاهنشاهی جلوگیری و سعی در ایجاد محیط سالم و بهداشتی برای کارگران قالیباف بخصوص وابسته بشرکت فرش شده و کارگران در ۸۰٪ منافع حاصله از کنار خود سهم میدهند .
۸ - سپاهیان انقلاب - اصل ششم و هفتم و هشتم انقلاب :

الف - سپاهیان دانش که یکی از ابتکارات و ابتداعات رهبر خردمند شاهنشاه آریامهر میباشد با استقبال بی سابقه از طرف مردم روستا نشین مواجه و گامهای مثبتی برای رفاه روستاها بر میدارند و فعلا عده سپاهیان دانش پسرود ختر در سال تحصیلی ۴۹ - ۵۰ - ۹۸۷ نفر که نسبت بسال تحصیلی ۴۹ - ۴۸ - ۲۷۸ نفر افزایش داشته و دانش آموزان تحت تعلیم ۳۷۷۴۶ نفر که نسبت بسال قبل ۱۳۸۴۶ نفر افزایش داشته است .

ب - سپاهیان بهداشت . برای سپاهیان بهداشت بمنظور رسیدگی بیشتر در عمق روستاها ۷ درمانگاه جدید تاسیس شده و در درمانگاه قریمزنیان و ششده قریبلاغ فسا اخیرا توسط اینجانب افتتاح و اولین کلنگ ساختمان جدید درمانگاه سپاه بهداشت بالا ده کازرون - بزمین زده شد که قریباً آماده بهره برداری خواهد شد . سپاهیان بهداشت دختر و پسر تحت نظارت پزشکان سپاهی در دیابلیگه شیراز و جهرم اداره درمان کلیه روستاهای استان فارس را

-۴-

سپاهیان بهداشت علا و بر درمان مراجعین در قسمت طب پیشگیری و بهداشت و تنظیم خانواده کمکهای موثری به امر بهداشت مینمایند .

ج - سپاهیان ترویج و آبادانی

در تمام سطح روستاهای این استان بخدمت اشتغال دارند و در اجرای طرحهای عمرانی بامورین اداره کشاورزی همکاری و نظارت لازم را معمول داشته اند فعالیت این سپاهیان در روستاها با آنکه امکانات لازم بحد کافی در اختیار آنان قرار ندارد . بسیار ارزنده است و از نظر کشت و برداشت و استفاده از کودهای شیمیائی و مبارزه با بیماریهای نباتی و حیوانی به زارعین تعلیمات لازم را میدهند که در بهبود وضع زراعت و زندگی روستائیان بسیار موثر میباشد بنحویکه پیشرفت اصل هشتم انقلاب در اغلب روستاهای استان چشمگیر است ؛

۹ - خانههای انصاف و شورای داری اصل نهم انقلاب

در استان فارس نسبت بسالهای قبل خانه های انصاف گسترش فوق العاده یافته است چنانکه فعلا ۲۴۴ خانه انصاف در قرا* این منطقه افتتاح و هم اکنون مورد استفاده اکثریت روستائیان این استان میباشد .

این واحدهای قضائی در سال ۱۳۴۹ به ۱۱۲۲۱ پرونده رسیدگی و تعیین تکلیف کرده اند در روستای بنوان از توابع خیر شهرستان اصطهبانات مشاهده شد که خانه انصاف روستا وسیله یکفرازانوان قریه به بهترین وضعی اداره میشود .

در حوزه این استان در حال حاضر ۷ شورای داری دایر میباشد نتیجه فعالیت این واحدهای قضائی درخشان بوده و موفق شده اند تا پایان سال گذشته ۶۴۴۴ پرونده مختومه و مبلغ ۱۵۱۷۲۱۸ ریال جرائم وصول نمایند .

۱۰ - ملی کردن منابع آبهای زیرزمینی اصل دهم انقلاب

سازمان آبیاری فارس که زیر نظر هیئت مدیره بر کلیه امور منطقه استان و سواحل خلیج فارس نظارت دارد علا و بر طرح ساختمان سد در پوش کبیر که در حال حاضر مشغول سد سازی خاکی بوده آبیاری ناحیه کازرون و خشت و آبیاری ناحیه دشتستان مطالعه و بررسی آبهای زیرزمینی نواحی جهرم - داراب - درودزن و بازرسی کلیه رودخانه های منابع آبهای سطحی و حفاظت منابع آب و حفدرچاههای عمیق و نیمه عمیق و عملیات آبریزود خانه های کر - شاهپور - الکی - مند - و قره آقا ج رودبال - داراب - ماربرآباد و شش پیر اعهد دار میباشد .

۱۱ - نوسازی در سطح استان اصل یازدهم انقلاب :

در استان فارس در سال ۱۳۴۹ با اینکه اعتبار عمرانی نسبت بسال ۱۳۴۸ افزوده نشده معینا ۱۸ طرح عمران شهری و ۱۰ طرح ساختمان شهری و ۶۷ طرح روستائی بمبلغ در حدود صد میلیون تومان بموقع اجرا گذاشته شده است .

-۶-

۱۶- شهرداریها :

شهرداریها در تمام شهرستانها انتخابی و اکثر آنها شهرداریها دارای سابقه خدمت در آموزش و پرورش بوده و برخلاف بازرسیهای گذشته به فعالیت مشغول و چهره شهرستانها را تدریجا عوض خواهند نمود .

۱۷- شهربانی :

سازمان شهربانی استان فارس مرکب از شهربانی استان و ۱۷ دایره و شعبات مربوطه و ۹ شهربانی شهرستانهای استان است و وقتیکه ما مورین با ارباب رجوع خوب و در انجام وظایف محوله کوشا و عدم رضایتی مشاهده نگردید و نواقصی که عبارت از کسر کادر پرسنلی و فقدان ساختمان دولتی و بیمارستان برای کل در شهربانی و خانوادگی آنان و عدم تشکیل دایره راهنمایی و رانندگی در شهرستانهاست که فاقد آن هستند کسری وسایل نقلیه مخصوصا برای حمل و نقل زندانیان و فقدان زندانیهای مناسب ضمن شهرستان نورآباد فاقد شهربانی بوده و امور انتظامی وسیله زندان امری محل تامین میشود . اتمام کار ساختمان زندان عادل آباد در شیراز که قرار است از مرداد سال جاری انجام شود . در دست اقدام است و مراجع به نواقص مشهود در این زندان مبسوطا گزارش عرض شده است .

۱۸- زندان امری :

از افسران و نفرات زندان امری عموما رضایت داشته و عدم رضایتی مشهود نگردید و بطور کلی قضاوت عمومی درباره این سازمان خوب میباشد روحیه و استعداد و آراستگی افسران و درجه داران و کادر انتظامی خوب بوده

- ۷ -

انجام میدهند رفتار مأمورین با مردم و ارباب رجوع رضایت بخش میباشد
۱۹ - نظام وظیفه :

راجع به نظام وظیفه شکایات واردی مشاهده نشد و شکایات وارده بعملت عدم آشنائی بقوانین
نظام وظیفه بوده که پس از رسیدگی بشاکیان جوابگویی و هدایت قانونی شده اند .

۲۰ - آموزش و پرورش :

در اجرای اصل انقلاب آموزشی ادارات آموزش و پرورش برنامه تحصیلی ابتدائی را تخفیر
داده بدین ترتیب که دوره ۶ ساله ابتدائی را به ۵ سال و مرحله متوسطه را بدو دور ۳ ساله
راهنمائی و ۴ ساله نظری و یافنی تبدیل نموده که در ۵ ساله اول تعلیمات عمومی باطفال
آموخته میشود و دوره سه ساله راهنمائی برای تشخیص استعدادها و هدایت محصلین
برشته تحصیلی که در خورتوانائی و شایسته فکر و هوش آنهاست تعیین گردیده که فملا
دوره مقدماتی بپایان رسیده و اثرات آن مشهود لیکن نسبت بدو دوره دیگر چون هنوز
بمرحله اجرا در نیامده بایستی منتظر اقدامات و نتایج بعدی بود در مورد اجرای اصل
انقلاب اداری برای از بین بردن تمرکز و واگذاری کار مردم بمردم شورای آموزش و پرورش منطقه ای
بتصویب رسیده است که با اجرای این طرح کارها از صورت تمرکز خارج و بیشتر مشکلات
امور مالی در شوراهای اداری و آموزشی با طرح و تصویب در این شورا حل و فصل میگردد که
میتوان آنرا یکی از موارد مهم واگذاری کار مردم بمردم بشمار آورد .

اشتیاق مردم در امر تحصیل و فراگرفتن فنون و حرفه جدید قابل توجه بوده و روز بروز روبزونی
است به قسمی که وزارت آموزش و پرورش با بودجه سنگینی که دارد معذالک نمیتواند جوابگویی
تقاضاها و احتیاجات مردم در مسائل آموزشی و حرفه ای باشد ضمنا طبق آمار تعداد دبستان
و دبیرستان و دانش آموز و محصلین دبیرستانی و دانشگاه و آموزگار و دبیر نسبت بسال تحصیلی
گذشته اضافه شده است .

۲۱ - اوقاف

اداره کل اوقاف منطقه فارس شامل ادارات بوشهر و یاسوج و شهرستانهای استان فارس
میباشد در این حوزه جمعا ۵۲ نفر کارمند بانجام وظیفه مشغولند که اغلب آنها ناوارد و دارای
اطلاعات لازم نیستند و حقوق دریافتی آنان متناسب با هزینه و سطح زندگی امروز نمیشد
در این حوزه اوقافی ۴۵۴ موقوفه متصرفی و ۶۰۰ موقوفه غیر متصرفی وجود دارد رقبات مزروعی
متصرفی و غیر متصرفی بالغ بر ۱۱۵۰ فقره مستقل متصرفی و غیر متصرفی قریب ۱۴۰۰ فقره میباشد
که درآمد سالیانه موقوفات متصرفی بالغ بر ۴۸۰ میلیون ریال است که در سال گذشته بعملت
خشکسالی منطقه تماما به حیطة وصول نیامده است ضمنا از نظر امور اداری دفاتر پیش بینی شده
در آتب نامه ناقص مشاهده گدند که تذکات لازم داده شده است .

۲۲ - اداره فرهنگ و هنر:

اقدامات و کاوشهای علمی باستان شناسی در تخت جمشید و پارس و اشیا ارزشمندهای مربوط بدوره هخامنشیان و ساسانیان کشف گردیده سازمان ملی حفاظت آثار باستانی ایران طرح تعمیر ۱۲ بنای تاریخی حوزه فارس را تهیه و تصویب و طبق اعتبارات مصوبه شروع نمودند ضمناً نظارت فنی در تعمیرات بقاع متبرکه حضرت شاه چراغ و حضرت سید علاءالدین حسین و طلی بن حمزه که از محل اعتبارات دریافتی و نذورات و کمک مردم انجام میشود ادامه دارد - ساختمان آرامگاه شیخ روزبهان که در سنوات اخیر بوضع رقت آوری بود در نتیجه گزارشهای تقدیمی و اقدام بازرسی شاهنشاهی اخیراً از طرف انجمن آثار ملی ایران شروع گردیده است و برای احیاء آرامگاه متروکه سیبویه نیز اقداماتی در جریان است .

۲۳ - دادگستری و دادگاهها:

دادگستری استان فارس که در کلیه واحدهای قضائی آن در حال حاضر ۷۰ عضو قضائی و ۲۲۵ کارمند اداری و مامور جزء و ۴۸ سپاهی خدمات دادگستری بانجام وظیفه مشغولند و موجودی پروندههای تعمیقی در اول سال گذشته ۲۳۶۶۵ پرونده بوده که با احتساب ۸۶۵۲۶ وارد و ۸۸۲۲۵ پرونده مختومه موجودی پروندههای دستگاه قضائی استان فارس در پایان سال قبل ۲۱۹۶۶ پرونده میباشد و از طرفی گسترش خانههای انصاف و شورای داری فعالیت مقامات قضائی را در پیشبرد انقلاب سفید بخوبی نمایان میسازد .

۲۴ - ثبت اسناد:

در این اداره تناسب تعداد کارمندان با حجم کار و وظائفی که بمعهده این سازمان گذاشته شده متناسب نبوده و از ۳۵۶ پست سازمانی اکنون ۱۵۰ پست بلا تصدی است از نظرساقل نقشه برداری و بقیه موارد این سازمان در مضیقه بوده و بهمین علت کارهای ثبتی بکندی انجام میشود ولی بطور کلی نسبت ببازرسیهای قبلی اصلاحات و تغییرات زیادی در این سازمان بعمل آمده است .

۲۵ - دارائی:

حوزه عمل پیشکار دارائی فارس شامل ده ناحیهایی و پنج بخش میباشد که بموجب آمار رسمی و صولی سال ۱۳۴۹ نسبت بمسال ۴۸ افزایش داشته و در طبقه بندی سطح کشور بردهایف سوم رسیده است عددهای از کسبه که سابقاً مالیات خود را نپرداخته بودند و از برخورد با ضرائب جدید دچار اشکال شده بودند شکایاتی به هیئت بازرسی ارسال که گزارش آن تقدیم و در اثر اقدام وزارت دارائی در اجرای مفاد مادتین ۶۳ و ۶۴ آگهی لازم صادر و موجب رفع شکایات گردید .

۲۶- بهداری :

در حال حاضر استان فارس دارای ۱۱ بیمارستان با ۵۳۰ تختخواب متعلق به وزارت بهداری و ۵ بیمارستان متعلق به دانشگاه پهلوی با ۷۷۵ تختخواب و ۵ بیمارستان و ۱۲ دانشگاه متعلق به شیروخورشید سرخ با ۱۲۰ تختخواب و ۱ بیمارستان وابسته به ارتش شهرستانی و سایر موسسات جمعا با ۳۸۲ تختخواب و ۱ بیمارستان خصوص با ۳۸۰ تخت میباشد که با توجه به ارقام مذکور جمعا ۲۱۸۰ تخت و با مقایسه سال ۴۹-۴۸ که جمعا ۲۰۳۰ تخت بوده و با اینکه تعداد ۱۵۷ تخت در سال ۱۳۵۰ اضافه شده است هنوز کافی برای پذیرفتن تعداد بیماران استان نمیشد و با تحویلی که قریباً در نظر است انجام شود امور درمانی سازمان شیروخورشید سرخ واگذار شود امیدواری حاصل است که نقائص موجود مرتفع گردد .

۲۷- اداره اطلاعات رادیو :

با گسترش شبکه تلویزیونی در فارس این اداره از نظر بخش اخبار و اطلاعات دارای فعالیت لازم بوده است .

۲۸- اداره پست و تلگراف و تلفن : (کاربر)

در اداره پست و تلگراف استان فارس نسبت بسال گذشته فعالیت‌هایی بعمل آمده است افتتاح دفتر رسمی پستی و کارمزد بگیری و مخصوصاً سیم کشی کاربر بین سه شهرستان این استان که در دست اقدام است ارتباط تلفنی بین شهرستان‌های نی ریز و اصطهبانات و فیروزآباد با شیراز و سایر نقاط کشور برقرار خواهد شد ساختمان میکروویوتا شروع جشنهای ۲۵۰۰ ساله تکمیل و با واگذاری کانال‌های متعدد تقیصه فعلی بر طرف و مردم این استان بنحو احسن با تمام نقاط کشور در ساعات مختلفه ارتباط خواهند داشت .

تلفن :

فعلات و هزار شماره تلفن خود کار در شیراز نصب و مشغول واگذاری آن هستند ولی هنوز شش هزار تیش بانکی در دست مردم میگذرد بیشتر از سه سال است و دیماه اولییرا پرداخت نموده اند میباشد و از این جهت تولید ناراضی و شکایت اهالی را فراهم نموده است تلفن شهرستانها مغناطیسی و فعلا مشغول افزا و پیش و سیمه کردن و نصب دستگاه جدید در شهرستانهای داراب و نی ریز و اصطهبانات میباشد .

۲۹- اداره راه :

راههای استان فارس اغلب خاکی و همان راه قافله روسابق میباشد که با کار ماشین آلات اداره راه بصورت فعلی درآمده گرچه در سال جاری نسبت به اسفالت قسمتی از راههای این استان

- ۱۰ -

اقدام شده ولی اصولاً استان فارس از لحاظ نداشتن راههای اسفالته فقیر بوده و مخصوصاً بعلت عدم وجود راههای فرعی در بعضی مناطق کشاورزی و پرجمعیت اهالی از این جهت در مضیقه میباشند اسفالت راه شیراز بتنگ بوالحیات چنار شاهجان در شرف اتمام و امتداد بگازرون بوشهر تحت بررسی است .

۳۰- آبادانی و مسکن - این اداره در سال گذشته با اجرای طرحهای عمرانی شهرها و روستاها مخصوصاً در شهر شیراز فعالیت قابل ملاحظه ای داشته تقویت کادرفنی این اداره و مخصوصاً واگذاری وسائل نقلیه جهت این اداره ضروری است و بایستی اقدام موثری بعمل آید .

۳۱- سازمان آب استان فارس

سازمان آب در سال ۱۳۴۹ علاوه بر اقدامهای گذشته فعالیتهای جدیدی مربوط به طرح آبرسانی بوشهر و واحداث کانالهای سد داریوش کبیر - کارشناسی حفر چاههای عمیق و نیمه عمیق و بررسی وضع اقتصادی اراضی تحت کشت - طرح آبرسانی پالایشگاه نفت فارس - اجرای پروژه آبرسانی تخت جمشید برای برگذاری جشنهای ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی و مطالعات اراضی شبانکاره را انجام داده است بطور کلی بعلت خشکسالی های اخیر در تمام روستاها و مناطق مورد بازرسی استان فارس از نظر کمی آب در مضیقه بوده و حتی در شهر شیراز نیز کمبود آب محسوس میباشد که در این خصوص گزارشهای لازم تقدیم و اقدامات مقتضی بعمل آمده است .

۳۲- اداره کشاورزی

اداره کشاورزی نسبت بسال گذشته گامهای موثری برداشته و از نظر امور کشاورزی استان دارای پیشرفت بوده است بعلت عدم بارندگی و نقصان آبهای زیرزمینی بطور کلی محصول دیم از بین رفته ولی از نظر زراعت های آبی محصول بدست آمده متوسط بوده است . مرکز آموزش عملی کشاورزی علی آباد کمین با وضع بسیار خوبی اداره شده و در راهنمایی کشاورزان برای بهبود وضع زراعت و بالابردن سطح درآمد کشاورزان موثر بوده است . شرکت سهامی دفع آفات در شهرستان فسادر هنگام توقف هیئت در این شهرستان تشکیل گردید که خود قدم موثری در پیشرفت امور کشاورزی استان خواهد بود .

واحد خاک شناسی و حاصلخیزی خاک و همچنین آزمایشگاه بررسی آفات نباتی بنام ملک عابدی که در شیراز مورد بازرسی قرار گرفت از تشکیلات بسیار قابل ارزش استان فارس بوده و نسبت به راهنمایی کشاورزان اقدامات سودمندی معمول میدارند با اینکه بعلت خشکسالی و نپسیدن باران مخصوصاً در قسمت گرمسیر وضع محصول و اعاشه همگانی و تلفات دامها که تا میزان دو میلیون راس گفته میشود فوق العاده اسفناک بود و این وضعیت از نظر کثرت مراجعین و متقاضیان کمک مشکلات جدیدی برای هیئت بازرسی ایجاد نموده بود و در شهر شهرستان عده کثیری به هیئت بازرسی مراجعه و تقاضای کمک مینمودند خوشبختانه در اثر عنایات و توجهات خاص شاهانه و اوامرداره نسبت به توزیع قلم و رساندن تغاله چغندر و علوفه جهت دامها با وسائل سریع السیر

- ۱۱ -

ارتش و ژاندارمری در روستاها و سکنه شهری جلوگیری از تلفات انسانی و پیش آمد های نامطلوب گردید موصی قسمت زیادی از دامها که از گرسنگی قادر بر اهیمنائی نبودند وسیله کما میونتهای ژاندارمری و ارتش بنقاط بیلاقی که علوفه وجود داشت حمل و از تلفات آنها جلوگیری بعمل آمده بطوریکه در محل شایع است مجموع تلفات دامها از ۱۰ میلیون و بعضی ها پنجاه درصد حدس میزنند که چون آمار صحیحی در دست نیست نمیتوان باین ارقام اعتماد داشت . در شهر لارکه از بی آبی و گرمای شدید عموماً در رحمت و مضیقه بودند گزارش عرض شد و استدعا گردید در دستگاه تانکر جهت حمل آب از گرا^ش بشهر لارکه شود که فوراً در دستگاه تانکر مورد تقاضای لاریان تخصیص و فرستاده شده است و این توجه عاجل و سریع نسبت به تامین نیازمندیهای فوری اهالی تاثیر فوق العاده در روحیه آنها نموده و باعث امیدواری بیشتر عامه سازمان بازرسی شاهنشاهی گردیده است .

در بدو ورود هیئت چون مشاهده شد که در خط سیر عشایر تلفات دامها بحدی زیاد است که بهم اشاعه امراض عفونی و مسریه میرفت اقدام فوری بعمل آمد و با جدیت مهندسان بهداشت در دستورات اکید راجع به گند زدائی نواحی و مناطق آلوده و معدوم نمودن لاشه دامهای تلف شده داده شد بملاوه با تزریق عمومی واکسن ضد آلتورا از طرف بهداشتی استان بهم هرگونه خطری مرتفع گردید چنانچه حتی یک مورد مشکوک هم دیده نشده .

۳۳ - اداره کار و امور اجتماعی :

در حال حاضر این اداره بوسیله های اجتماعی کارگران در استان گسترش پیدا نموده و با مامور کارگران و کارگاهها رسیدگی مینمایند در این بازرسی کلیه کارگاههای قالی بافی شهرستانها بازرسی و مشاهده گردید که نسبت به بازرسی های سال گذشته از نظر اصول بهداشت اصلاحات اساسی بعمل آمده و بسیاری از نواقص گذشته مرتفع گردیده است .

۳۴ - برق منطقه فارس :

حوزه عملیات سازمان برق منطقه فارس در سطحی بمساحت ۱۶۶۲۹۲ کیلومتر مربع بمساحتی در حدود ۱۷۰۱۴۷۷ نفر گسترش یافته و طی هشت سال که از تاسیس برق منطقه میگزرید بتدریج برفع نواقص اقدام شده ولی هنوز نمیتوان قبول نمود از لحاظ نیروی انسانی و افراد ورزیده و متخصص بی نیاز شده باشد در شهرهای کازرون - بوشهر - آبادان - بانصب مولد جدید برق تا حدی مسئله کمبود نیرو حل شده بطور کلی توسعه شبکه برق در شهرها و قرا^ه و قضبات مهم فعالیت این اداره چهره استان فارس را عوض نموده و باعث پیشرفت سریع تمدن و انقلاب در همق روستاها شده است .

ضمناً در نتیجه شکایات واصله و رسیدگی های دقیق که بعمل آمد نسبت به محل خدمت ۳۷ نفر کارمندان دولت تقاضای تعویض پست آنها گردید و در نفرات کارمندان بلحاظ حسن خدمت و جدیت در انجام وظیفه استدعای تشویق گردید و مورد تقدیر قرار گرفتند .

سرلشگر علوی مقدم

شماره ۳۲۰۶، ۸۷۰۲
 تاریخ ۵۰/۱۲/۱۷
 پیوست ۱۴ برگ

قسمت دبیرخانه

بازرسی شاهنشاهی

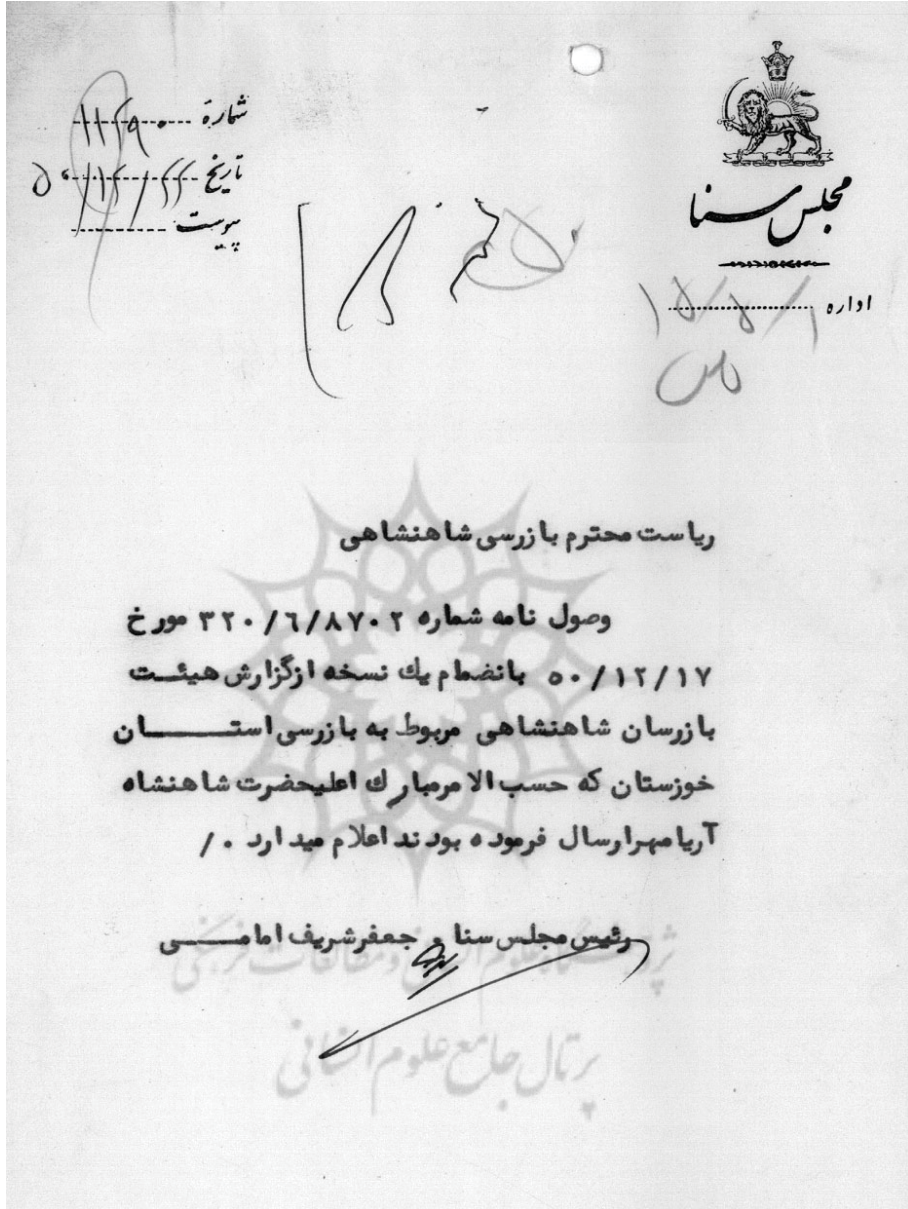
جناب آقای شریف امامی
 ریاست مجلس سنا

پیرو ۳۲۰/۱۱/۷۶۳۲ - ۵۰/۱۲/۱۱
 برحسب امر مبارک بندگان اعلیحضرت همایون
 شاهنشاه آریامهر، بدینوسیله یک نسخه از گزارش
 هیئت بازرسان شاهنشاهی مربوط به بازرسی استان
 خوزستان را جهت استحضار پیوست ایفاد میدارد.

رئیس بازرسی شاهنشاهی سپهبد یزدان بختیاری
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی

دفتر ثبت مجلس سنا
شماره ۱۱۴۹
تاریخ ۵۰/۱۲/۲۲

پیام بهارستان / ۲۵، س ۵، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

کفرانس انتشاراتی

هیئت بازرسان شاهنشاهی ماموریه استان خوزستان در بازرسی سال ۱۳۰۰

ماموریت این هیئت در سال جاری از یکم آذرماه شروع و تا آخر بهمن ماه ادامه داشت در این مدت از کلیه شهرستانهای این استان بترتیب تقدم زیر :
دزفول - شوشتر - مسجد سلیمان - ایذه - رامهرمز - ماهشهر - بهبهان - آبادان
خرمشهر - دشت میشان - اهواز و بخشهای تابعه آنها و ۶۶ روستا از پشمیت
جمعیت ترین روستاهای مناطق مختلف این استان بازدید و در همه جا با استقبال پرشور
مردم در محل بویژه در بخشهای اروندکنار - شادگان - جزیره مینو - سوسنگرد -
هویزه - بستان - عشا ییرغیور ساکن این بخشها و روستاهای اطراف آن که برسم محلی
(بحالت یزله) پایکوبی و خواندن سرودهای میهنی نسبت به ذات مبارک اعلیحضرت
همایون شاهنشاه آریامهر احساسات بی شائبه ای ابراز میداشتند مواجه گردید .

احساسات عشایر مزبور به ریاست بازرسی شاهنشاهی گزارش و در نتیجه جریان امر
طی گزارشی از شرف عرض پیشگاه مبارک شاهانه گذشت ، مقرر فرمودند خرسندی و رضایت
خاطر مبارکشان وسیله این هیئت بمشایر مزبور ابلاغ شود که در اجرای فرمان مطاع شاهانه
با احضار فرمانداران و نمایندگان این بخشها در انجمن شهرستانهای مربوطه مراتب را
کتبا بآنها ابلاغ تا در اجتماعیکه در محل از قاطبه اهالی تشکیل خواهند داد ابلاغ نمایند .
ضمناً در جلسه ایکه با حضور فرماندار و روسای ادارات هر محل تشکیل میشد هدف

و ماموریت بازرسی شاهنشاهی که شامل مراتب زیر میباشد :

- ۱- رسیدگی بشکایات مردم از کارمندان دولت .
- ۲- مشاهده پیشرفت اصول ۱۲ گانه انقلاب در فاصله در بازرسی سال گذشته و -

امسال

- ۳- بازدید و بازرسی ادارات و موسسات دولتی بویژه از لحاظ انقلاب اداری
برای مردم تشریح و از جمعیتهای مختلف و انجمنهای شهرستان - سازمان زنان -
جمعیت خیریه فرح پهلوی - سازمانهای فرهنگی ، همچنین از زمین پیشه وران (از -
صنف قصاب و نانوا) خواسته میشد نمایندگان خود را بمنظور رسیدگی بشکایات مردم
تعیین و معرفی نمایند که بلا فاصله پس از معرفی نمایندگان مزبور کار رسیدگی بشکایات
در کمیته هائی که برای این منظور تشکیل میشد آغاز گردید .

عده نایندگان مردم در کمیته های رسیدگی به شکایات از کلیه شهرستانها
در حدود ۱۰۱ نفر که ۳۴ نفر آنها از بانوان و ۶۷ نفر از آقایان بودند که با کمال جدیت

- ۲ -

صبح وعصر در کمیته های مربوطه شرکت میکردند .
از بین نامه هائیکه در این مدت در سطح استان از طرف اهالی هر محل به
دفتر رسیدگی بشکایات این هیئت تسلیم شد ، فقط تعداد ۲۶۸ فقره آن
وارد وقابل رسیدگی وبقیه تقاضا وغیروارد وغیرقابل رسیدگی تشخیص داده شد
در مورد شکایات وارد وقابل رسیدگی باکمال دقت باحضورشاکای و طرف شکایات
بشکایات آنها رسیدگی ونتیجه بطرفین تفهیم وابلایغ گردید .
در مورد تقاضاها آنچه مورد احتیاج عمومی بود گزارشات لازم تهیه وبه ریاست
بازرسی شاهنشاهی تقدیم شد تا از طریق بانعکاس بمبانی مربوطه اقدام شود .
راجع به شکایات غیروارد وغیرقابل رسیدگی بانظار نامحدودی که مردم از -
هیئت بازرسی شاهنشاهی داشتند باکمال صبر وحوصله مراتب آنها تفهیم وبمراجع
ذیصلاح راهنمایی شدند .

بادر نظر گرفتن اینکه تعداد شکوایه های دریافتی در اولین سال بازرسی
چهار برابر نامه های دریافتی سال جاری میباشد ملاحظه میشود که شکوایه های
مردم در سطح این استان بنسبت $\frac{۳}{۴}$ تقلیل یافته وبه $\frac{۱}{۴}$ رسیده واین خود مبین
آنستکه بازرسی سنواتی بازرسی شاهنشاهی در کار ما مورین دولت اثر مهمی داشته
و آنها را در جهت خدمت بمردم رهنمون ساخته وبعلوئه در اثر پیشنهادهای داده شده
مقدار زیادی از احتیاجات شهری واجتماعی مردم مرتفع گردیده و انتظار می رود در
آتی بسیار نزدیک شکایات وخواسته های مردم بحداقل تقلیل پیدا کند .
نظارت بر حسن اجرای اصول ۲ گانه انقلاب شاه ومردم
از بررسی هائیکه نسبت بمیزان پیشرفت اصول دوازده گانه انقلاب شاه ومردم
در این استان بعمل آمد اطلاعاتی که مبین پیشرفت هر یک از اصول مزبور میباشد
بدست آمده که ذیلا باستحضار میرسد :

اصل یکم

باتوجه باینکه مراحل سه گانه قانون اصلاحات ارضی در شهرستانهای مختلف
این استان بمورد اجرا گذاشته شده وباستثنای زمین هائیکه مشمول قانون کشت و
صنعت میباشد کلیه اشخاصیکه در سایر اراضی شهرستانهای استان خوزستان مشغول
کشت و زرع هستند صاحب ملك شخصی شده ونتایج زحمات آنها عاید خودشان
میشود .

-۳-

باید دانست که عملیات مربوط به اصلاحات ارضی در اینجا پایان نیافته و همزمان با صاحب زمین شدن کشاورزان اقدامات زیر که در حقیقت مکمل اصل مزبور میباشد انجام گرفته است .

- ۱- برای مبارزه با سلف فروشی و جلوگیری از تضییع دسترنج روستائیان تعداد قابل ملاحظه ای شرکت تعاونی روستائی وعده ای فروشگاه تعاونی مصرف در - در واقع دهات استان تشکیل شده .
- ۲- ایجاد تعداد زیادی خانه فرهنگ روستائی بمنظور بالا بردن سطح معلومات روستائیان و روستا زادگان که اکثر ارسال جاری احداث شده .
- ۳- در امر ایجاد قطبهای کشاورزی برای جذب روستائیان که از ملک خود بهره کافی نمیگیرند و اقدام واحدهای کوچک زراعی که کنار یکدیگر قرار گرفته اند ، از اول خرداد ماه سال جاری در ۹ کیلومتری جنوب دزفول یک شرکت سهامی زراعی بنام دز متشکل از مجموع اراضی ۸ قریه تشکیل و شروع بکار نموده - است .

اصل دوم

گرچه در حال حاضر استان خوزستان دارای جنگل به آنصورت که از این کلمه در ذهن هر شنونده مجسم میشود وجود ندارد ولی قانون ملی کردن جنگلها - برای حفاظت و حراست از مراتع و بقایای جنگلهای انبوه بلوط که در ارتفاعات شهرستانهای ایذه و مسجد سلیمان وجود دارد و نشان میدهد به علت بهره برداریهای بی رویه در گذشته مخروبه شده و اکنون پای جوشهائیکه از ریشه های درختان سابق بطور تنگ و ضعیف روئیده و قابل بهره برداری نیست عملی گردیده و مامورین منابع طبیعی از آن مراقبت نموده و برای احیاء آن میکوشند .

بعلاوه اداره منابع طبیعی استان در اجرای اصل مذکور مبادرت به اقدامات زیر نموده است .

- ۱- جنگلکاری در اطراف شهر اهواز در سه قسمت .
- ۲- بذریاشی و نهالکاری در اراضی شنزار جهت جلوگیری از حرکت شن و - خاک در قسمت اعظمی از اراضی اطراف اهواز .

—۴—

۳- ایجاد مراعات مصنوعی در مناطق شمال و جنوب غربی اهواز

اصل سوم و چهارم

در استان خوزستان کارخانجاتیکه مشمول مقررات اصل سوم منشور
انقلاب شاه مردم باشد وجود ندارد .

اما راجع به اصل چهارم سهام کردن کارگران باید بگویم اصل مزبور در
این استان پیشرفت نسبی داشته و تاکنون تعداد قابل توجهی از کارگاههای
این استان و کارگران مربوطه آن مشمول قانون سهام کردن اعلام گردیده و کارگران
مزبور رسال گذشته از سود ویژه کارگاهها بمیزان ۳۰ الی ۴۵ روز حقوق سالیانه
استفاده کرده اند .

اصل پنجم

نهضت بانوان که از مظاهر عالی و ثمرات ارزنده این اصل میباشد در
تمام شهرستانهای استان خوزستان بصورت سازمانها و جمعیتهای مختلف
پچشم میخورد که مهمترین آنها سازمان زنان و جمعیت خیریه فرح پهلوی
است .

سازمان زنان در تمام شهرستانهای این استان ایجاد شده و با تشکیلات
منظمی خدمات عمومی و وظائف اجتماعی مختلفی را بعهده گرفته است که بسیار
جالب و در عین حال ثمربخش میباشد .

سازمان زنان هر شهرستان در جهت پیکار با بیسوادی - رفاه و تنظیم
خانواده - رفع اشکالات حقوقی خانواده ها و غیره فعالیتهای ثمربخشی
دارند و با تشکیل کلاسهای هنری مثل نقاشی - گساز - خیاطی و غیره
به بانوان و خانواده های شهرستانی خود مساعدت و معاضدت
مینمایند .

جمعیت خیریه فرح پهلوی نیز کار اساسی مهمی بعهده گرفته و
آن تشکیل مهد کودک در شهرستانها میباشد که در هر مهد کودک قریب
۶۰ الی ۲۰۰ کودک از صبح تا غروب به بهترین وجهی
نگهداری و تغذیه میشوند و در عین حال تحت تعلیم و

(۵)

تربیت قرار میگیرند ، اینها فرزندان کارگران بی بضاعتی هستند که اولیای آنها ناگزیرند روزها خانه را ترک کرده و دنبال کار بروند .

طی بازرسی استان خوزستان از مهد کودک های مسجد سلیمان - آغا جاری - آبادان خرمشهر - اهواز بازدید بعمل آمد بسیار خوب اداره شده بود که بهترین نشانه لیاقت و شایستگی بانوان و درك مفهوم اصل پنجم منشور انقلاب شاه و مردم بوسیله آنان میباشد .

اصل ششم

تا سال تحصیلی ۴۸-۴۹ از سپاهیان دانش بسر سطح استان خوزستان استفاده نموده بود ولی از آن سال بعد بنا به پیشنهاد این هیئت باین اصل مهم در این استان توجه شده و در سال جاری مشاهده گردید تمداد قابل توجهی سپاهی دانش پسرود خرتیتد رییس روستا زادگان اشتغال دارند .

و علاوه بر این افسر سپاهی دانش به ادارات آموزش و پرورش این استان اختصاص داده شده که بجای دبیران وجود آنها استفاده میشود .

و در بازدید ها تکیه از محل کار تمداد از سپاهیان مزبور بعمل آمد خدمات آنها بسیار مفید و ارزنده و از هر جهت مورد احترام و محبت روستائیان بودند .

اصل هفتم

در طرح کلی سپاه بهداشت به استان خوزستان ۱۶ گروه سپاه بهداشت اختصاص داده شده ولی بعضی مواقع بواسطه کمبود پزشک تشکیل تعدادی از گروهها در برخی از روستاها امکان نداشته کما اینکه در بازرسی سال گذشته و جاری چند گروه سپاه بهداشت تعطیل شده بود ولی اخیرا رئیس سازمان سپاه بهداشت استان موفق شده است کلیه ۱۶ گروه سازمانی خود را تشکیل و گروههایی که فاقد افسر پزشک سپاهی است با استخدام پزشک قرارداد آنها را تشکیل و در حال حاضر از ۱۶ گروه ۱۱ گروه بوسیله افسران سپاهی بهداشت و ۵ گروه بوسیله پزشکان استخدامی اداره و سرپرستی میشوند و تعدادی درجه دار سپاهی بهداشت در گروههای مزبور فعالیت دارند ، از رمانگاهها و منطقه عمل گروههای سپاه بهداشت موجود بازدید شد ، خدمات همه آنها رضایت بخش و قابل تحسین بود ، بعضی از این سپاهیان در بدترین شرایط زندگی بهترین و ارزنده ترین خدمت را بهم میهنان روستائی خود انجام میدادند .

اصل هشتم

(۶)

از آنها افسروبقیه درجه دار میباشند ، در سطح استان خوزستان فعالیت دارند . سپاهیان مزبور برای راهنمایی و ارشاد کشاورزان در جهت بالا بردن سطح تولید بمنظور بهره برداری بیشتر و بهتر از محصول ، استفاده از کود شیمیائی ، مبارزه با آفات نباتی ، حفظ بهداشت ، مایه کوبی اغنام واحشام خدمات ارزنده ای انجام داده اند ، معین از وجود نیروی این سپاهیان میتوان استفاده های بیشتری نمود مشروط بر اینکه اولاً نظارت و کنترل بیشتری در کار آنها بشود ، ثانیاً برای فراگرفتن معلومات فنی کشاورزی که در حال حاضر ضعیف هستند دوره تعلیماتی بیشتری تهیه شود .

ثالثاً برای سپاهیان در روستاها محل سکونت و لوازم زندگی تامین نمایند (بخصوص در روستاها و دهاتیکه امکان تهیه محل و مسکن وجود ندارد) .

اصل نهم

ایجاد خانه های انصاف و شورای د اوری روز بروز بهتر است و در فاصله د و بازرسی تعدادی خانه انصاف در روستاها و د و شورای د اوری در شهرستانهای مختلف این استان تاسیس گردیده بطوریکه اکنون در سطح استان خوزستان مجموعاً ۲۰۰ خانه انصاف و شورای د اوری فعالیت دارند ونحوه کار اغلب آنها که مورد بازدید قرارگرفت خوب و رضایتبخش میباشد .

اصل دهم

مجری این اصل وقانون مربوط به آن در این استان سازمان آب و برق خوزستان میباشد این سازمان در حال حاضر آبهای زراعتی و صنعتی کلیه کشاورزان و کارخانجات خوزستان وهمچنین آب مشروب دوشهرستان بهبهان و شوشتر را تامین مینماید . تاکنون با احداث کانالهای مختلف وانهار وجویهای آبرسانی مقدار قابل ملاحظه ای از اراضی خوزستان زیر کشت آبی قرارگرفته همچنین با اجازه نصب تعداد زیادی تلجه بر روی رودخانه های کارون ، کرخه و سایر رودخانه ها از قبیل دز ، مارون ، هند یجان ، شاور ، نسبت به تامین آب اراضی مزروعی د یگر اقدام شده است .

در منطقه د زفول وهفت تپه سازمانی بنام طرح آبیاری دزد ریشبرد اصل دهم مشهور انقلاب وهمچنین تامین نیروی برق اقدامات شایان توجهی نموده است که برای هرفرد ایرانی ضروری است از اقدامات وتاسیسات طرح مزبور بازدید نمود و احساس غرور وشادی نماید .

اصل یازدهم

علاوه بر اقدامات عمرانی که وسیله شهرداریها با اعتبار مربوطه در جهت احداث و اسفالت

(۷)

خیابانها و ایجاد بلوار، فلکه سازی، جدول بندی خیابانها و کوچه ها مجرای فاضلاب و غیره بعمل آمده ساختمان پل چهارم در راهوازویل دوم در زفول و پل های احداثی بر روی رودخانه کرخه در دشت میشان و ساختمان تعدادی در بستان، دبیرستان و مدرسه راهنمائی در سطح این استان مبین پیشرفت اصل مزبور بود و روی هم رفته در اجرای این اصل قیافه شهرها و تعدادی از بخشهای این استان در گون شده و اقداماتی در جهت نوسازی روستاها انجام گرفته ولی باید از آن داشت که اقدامات انجام شده کافی نبود و مسلما باید توجه بیشتری به روستاها معطوف گردد.

اصل دوازدهم

در بازدیدی که از کلیه ادارات دولتی و بسیاری از واحدهای آموزشی بعمل آمد پیشرفت این اصل بخصوص از نظر آموزشی چشمگیر میباشد، منطقه ای شدن آموزش و پرورش شهرستانها و تاسیس مدارس راهنمائی در سطح استان دلیل بارز پیشرفت انقلاب آموزشی و کاهش شکایات دریافتی نسبت بسالهای گذشته مبین پیشرفت انقلاب اداری بود است.

بازدید ادارات

قسمتهای تابعه وزارت کشور

۱- استانداری :

در نتیجه بررسیها تیکه ظرف بازرسی سال جاری و همچنین طی بازرسیهای سال گذشته از استانداری خوزستان بعمل آمد روی هم رفته وضع آن از هر لحاظ رضایت بخش و شخص استانداری را باید يك نمونه لایق و با حیثیت از کارمندان دولت دانست و فعالیت و تحرکی که هنگام اقامت هیئت بازرسان شاهنشاهی در شهرستانهای مختلف این استان از ایشان مشاهده شد میتواند برای سایر کارمندان دولت در این استان يك سرمشق حساسی و نمونه لازم باشد.

۲- فرمانداری :

اکثر فرمانداران شهرستانهای مختلف این استان اشخاصی فعال و نسبت بانجام وظائف محوله کوشا بوده و با اهالی شهرستان مربوطه حسن سلوک داشته و شکایتی علیه آنها شنیده نشد و نسبت بعمران و آبادانی شهرستان مربوطه علاقمند میباشند و فاصله بازرسی سال گذشته و امسال اقدامات مفیدی نمود که قابل توجه بود.

(۸)

۳ - بخشداری

بخشداران این استان عموماً جوانانی تحصیل کرده و ولیسانسیه در رشته های مختلف هستند و چون هنوز تجربه کافی برای اداره شغل مربوطه پیدا نکرده اند باید راهنمایی شوند و رویهمرفته اکثراً با اعتماد و در شغل و وظیفه ای که بآنها سپرده شده احساس مسئولیت و بسراز علاقه مینمایند .

۴ - روستاها

از بین روستاهائیکه مورد بازدید قرار گرفت اغلب آنها از داشتن دبستان برخوردار نیستند . دبستانهائیکه به یاد بود جشنهای ۲۰۰ ساله شاهنشاهی ایران ساخته شده است بقیه با خود یاری مردم احداث و مورد استفاده قرار گرفته است ، بدیهی است مدارس مزبور ضمن اینکه در حد خود مفید و ثمربخش است ولی ساختمان آنها تکمیل نیست و از لحاظ معلم نیز احتیاج به تقویت دارد .

از قرا* بازدید شده تمدادی دارای حمام و عده ای از آب تصفیه شده و برق استفاده ولی بقیه از داشتن آب و برق و حمام محروم بودند .

شرکتهای تعاونی روستائی با اینکه در اکثر روستاها تشکیل شده ولی باز هم واسطه ها بخصوص در شهرستانهای بهبهان و رامهرمز محصولات کشاورزان را بقیمت ارزان و بطور سلف میخرند .

برای کوتاه کردن دست واسطه ها باید سرمایه شرکتها و مقدار وامی که به زارعین میدهند افزایش یابد و شرکتهای مزبور در مصرف وام نظارت نمایند که فقط بمصرف امور کشاورزی برسد . همچنین باید تسهیلاتی فراهم نمایند تا هر کشاورزی که دین خود را به شرکت ادا نموده بتواند مجدداً از شرکت وام بگیرد نه اینکه شرکت با وام ندهد تا سایر کشاورزان مدیون هم دین خود را پرداخت نمایند .

۵ - شهرداری

شهرداران شهرهای مختلف این استان عموماً انتخابی و اغلب اشخاصی فعال و درستکار بنظر رسیدند و تمدادی از آنها درآمدت تصدی خود قدمهای مفیدی در راه عمران و آبادانی شهر مربوطه برداشته اند ولی در بعضی از شهرها مشاهده شد شهرداری که در سال گذشته مشغول خدمت بودند تعویض و اشخاص جدیدی بجای آنها گمارده شده و حتی در بعضی از این شهرها ظرف چهار سالگی که وسیله این هیئت مورد بازرسی قرار گرفته چهار مرتبه شهرداران آن تعویض و هنگام بازرسی سال جاری ملاحظه شد بین د و نفر از شهرداران و انجمنهای شهر مربوطه هماهنگی لازم وجود ندارد و اغلب وقت خود را به گفتگوهای بی ثمر میگذرانند و بنظر میرسد این رسم و روش بهیچوجه درست نبوده و در پیشرفت طرحهای عمرانی شهر ایجاد توقف و رکود نماید .

(۹)

۶- قوای انتظامی

الف- در بازرسی سال جاری وضع ژاندارمری در اکثر ده ها خوب و از هر لحاظ مجبـز بنظر رسید و فرماندهی ناحیه ژاندارمری این استان در فاصله در بازرسی موفق شده افسران و افراد یکه باعث عدم رضایت مردم بوده اند تعویض و بجای آنها افرادی شایسته و خوشنام بگمارد آنچه در ژاندارمری موجب شکایت بود مربوط با امور وظیفه عمومی است که بواسطه عدم اطلاع مردم از قانون میباشد در صورتیکه مقررات قانون وظیفه عمومی جدید نقطه ابهامی ندارد و تکلیف مقصدیان امر را در تشخیص مشمول کفیل یا بیمار و یا بلا مانع روشن نموده و بایستی با صبر و حوصله موضوع را بآنها تفهیم و آنانرا به مقررات آشنا ساخت .

ب- وضع شهریانیمهای شهرستانهای مختلف استان نیز خوب است و در همه جا از رفتار افسران و افراد شهریانی اظهار رضایت میشد تنها مورد شکایت در شهریانی فقدان امکانات و تسهیلات صد و رگوا هینامه رانندگی است که اگهیهای سیار نیز برای جوا بگوئی به متقاضیان کافی نبوده و بنظر میرسد تعداد اکیپها و مدت توقف آنها در هر شهرستان کم بوده و فاصله زمانی مراجعه آنها بشهرستانهای مربوطه زیاد باشد .

۷- آمار و ثبت احوال

آمار و ثبت احوال تا حد امکان نسبت بانجام وظائف محوله کوشا بوده و شکایت علیه آنها در یافت نگردید ولی این مأمورین غیر از وظائف روزمره يك وظیفه فوق برنامه دارند و آن ترتیب دادن شناسنامه به کسانی است که فاقد شناسنامه میباشد در بعضی از شهرها و بسیاری از روستاهای این استان افرادی هستند که شناسنامه ندارند و باسن آنها با شناسنامه ایکه در دست دارند منطبق نیست و ضرورت دارد راهی برای حل این مسئله از طرف اداره کل آمار و ثبت احوال فکرشود .

دادگستری

تشکیلات قضائی استان خوزستان اعم از دادگاه شهرستان و دادگاه بخش دارای قضات شریف و وظیفه شناسی است که عموماً مورد اعتماد و احترام اهالی میباشد و با آنکه اکثر اچار کمبود کادر قضائی و اداری هستند معیناً بندرت دیده شده در کار ارباب رجوع یارسیدگی به پرونده های مربوطه کوتاهی و مسامحه شده باشد .

و طبق بررسیهاییکه بعمل آمده با وجودیکه در مراجع قضائی مختلف استان بین در بازرسی سال گذشته و جاری به تعداد قابل توجهی پرونده رسیدگی و مختومه گردیده ، معذالک در

(۱۰)

حال حاضر با زهم تمداد زیادی پرونده موجود است که بایستی نسبت به رسیدگی آنها تسریع شود .

ثبت اسناد و املاک

روشای ثبت منطقه و ثبت شهرستانهای تابعه این استان از کارمندان قدیمی ثبت کل بوده و طرز کار آنها رضایتبخش بود ولی چند نفر از کارمندان جزء ادارات ثبت در جلب اعتماد عمومی توفیق نیافته بودند که تذکر لازم به آنها داده شد .

کشاورزی

جای بسیار خوشوقتی است که در سال جاری بارندگیهای بموقع و مفیدی نازل شده و از لحاظ کشاورزی سال خوبی را نوید میدهد و بدیهی است وظیفه مأمورین کشاورزی در ارشاد و راهنمایی کشاورزان و حفظ و حمایت سرمایه دامی و نباتی با اشکال بی آبی و خشکسالی مواجه نخواهند بود . در فاصله دیماه زرسی اقدامات وسیعی وسیله ادارات کشاورزی شهرستانهای مختلف این استان در جهت (سمپاشی نخیلات ، مبارزه با آفات عمومی ، طرح افزایش تولید گندم و علوفه ، زهکشی اراضی شور ، مایه کوبی دامها بر علیه بیماریهای گوناگون ، معالجه دامها و طیور) انجام گرفته است ، ضمناً در بازدید یک ایستگاه کشاورزی ، لا براتوارها و آزمایشگاههای مختلف اداره کشاورزی استان بعمل آمد مشاهده گردید کلیه مسئولین اعم از مدیرکل و مهندسین و دامپزشکان مربوطه با کمال علاقه بانجام وظائف محوله اشتغال داشتند .

اداره آموزش و پرورش

با وجودیکه امکانات این اداره در شهرهای مختلف این استان از حیث تمداد دبستان ، مدارس راهنمایی ، دبیرستان ، دانشسرای مقدماتی ، آموزشگاههای حرفه ای و صنعتی و همچنین تمداد دبیر و آموزشگارفوق العاده زیاد است ، معدک باید از عان کرد که امکانات ذکر شده جوابگوی احتیاجات دانش آموزانیکه میخواهند در مدارس بریزبوریتحصیل اشتغال ورزند نبود بود بعضی از دبستانها و دبیرستانها مشاهده شد اطفال در هر روز و نوبت و حتی سه نوبت و در برخی از کلاسها در حدود ۹ تا ۱۰ نفر به تحصیل اشتغال دارند و مدارس راهنمایی که اخیراً ساخته شده فقط گنجایش شاگردان کلاسهای اول را داشته و برای کلاس دوم و سوم که در سالهای آتی بایستی تشکیل شود محل خالی وجود ندارد و همچنین برای تشکیل مدارس حرفه ای که شاگردان مدارس راهنمایی فعلی باید تا دو سال دیگر رآن به هنرآموزی مشغول شوند بایستی از هم اکنون چاره ای اندیشند . با وجود این کمبودها وضع کلیه قسمتهای آموزشی شهرستانهای مختلف این استان - بسیار پیشرفته بنظر رسید و مشاهده شد در نتیجه بازدیدهای مداوم مدیرکل آموزش و پرورش استان کلیه مسئولان آموزشی با کمال علاقه بتدریس دانش آموزان اشتغال داشته و وضع تحصیلی

دانشگاه جندی شاپور

این دانشگاه مرتباً رویتوسعه وپیشرفت است در بازیدی که از آن بعمل آمد ملاحظه شد در فاصله بین دیوارزی علاوه بر تکمیل وتجهیز بیمارستان شماره ۲ وتاسیس دانشکده علوم وایجاد ساختمانهای جدید تعداد زیادی بکار اداری - آموزشی - فنی ودرمانی آن اضافه شده همچنین از تعداد دانشجویانی که در کلاسهای روزانه وشبانه دانشکده های مختلف (پزشکی - علوم - کشاورزی - علوم تربیتی - بخش زبانهای خارجی وآموزشگاه عالی پرستاری) مشغول تحصیل هستند $\frac{۲}{۵}$ آن در سال تحصیلی جاری اضافه گردیده ومشاهده شد که استادان مربوطه باکمال علاقه بتدریس دانشجویان اشتغال داشته ومطابق برنامه ایکه ارائه شده در سال تحصیلی آینده بهمان تعداد دانشجویی که در سال جاری اضافه شده علاوه خواهد شد ومدین لحاظ جدیت وفعالیت رئیس وسایر مسئولین این دانشگاه در راه پیشبرد این هدف مقدس قابل تحسین میباشد .

فرهنگ وهنر

اداره کل فرهنگ وهنر استان خوزستان بمنظور بسط فرهنگ وهنروارائه ثمرات انقلاب شاه ومردم به هم میهنان روستائی وآشنانمودن آنها بامفاخر ومیراث گهن کشور برنامه های متعددی طی سال جاری ودرفاصله دیوارزی تنظیم نمود که نمونه هائی از این فعالیتها باستحضار میرسد :

- ۱- تشکیل نمایشگاه عکسهای آثار باستانی در ۲۹ روستا
- ۲- تشکیل نمایشگاه نقاشی در ۹ روستا
- ۳- اجرای کسرت در خانه های فرهنگ روستائی در ۷ روستا
- ۴- توزیع کتاب برای مطالعه بطور امانت در ۳۰ روستا
- ۵- توزیع تمثالهای مبارک شاهنشاه آریامهر ، علیا حضرت شهبانو ووالا حضرت همایون ولیعهد در روستاها ویاسگاههای نوارمرزی .

بهداری

درفاصله دیوارزی مشاهده شد که در جهت توسعه بهداشت مردم این استان اقدام وسیعی صورت گرفته که از آن جمله میتوان ایجاد مراکز بهداشت را در اهواز ، خرمشهر ، آبادان و دزفول وتاسیس درمانگاههای جدید در شهرها وبخشهای مختلف استان وتشکیل بیمارستان مسلولین را در کوت عبدالله نام برد .

رویهمرفته وضع اداری این درمانگاهها ومراکز بهداشتی هم نسبت بسال گذشته تغییرات زیادی کرده وبهتر شده وتلاش وكوشش مدیرکل بهداری وسایر مسئولین امر در کلیه

(۱۲)

سلسله مراتب مشهور بود .

جمعیت شیروخورشید سرخ

طرز کار و خدمات جمعیت شیروخورشید سرخ در تمام شهرستانهای این استان با استثنای سوسنگرد خوب و هریک از مدیران عامل محلی در حد و استعداد و امکانات خود برای پیشبرد اهداف عالی انسانی این جمعیت بی مضایقه زحمت کشیده اند از جمله اقداماتیکه جمعیت مزبور در فاصله دو بازرسی بعمل آورده عبارت است از :

- ۱- تعمیر اساسی و تکمیل تجهیزات پزشکی بیمارستان آبادان که از طرف وزارت بهداشتی به جمعیت شیروخورشید سرخ واگذار شده و اضافه نمودن تختخوابهای جدید بتعداد تختخوابهای سابق بطوریکه ظرفیت پذیرش بیماران در این بیمارستان به بیش از یک برابر رسیده .
  - ۲- افزایش تختخوابهای بیمارستان شیروخورشید سرخ سریندر به سه برابر تعداد سابق و تأمین مقداری از وسائل و تجهیزات آن .
  - ۳- افزایش تختخوابهای بیمارستان ... و تختخوابی شیروخورشید سرخ اهواز به دو برابر تعداد سابق و تأسیس یک بخش اورژانس با وسائل مجهز که شبانه روز در خدمت مردم است .
  - ۴- ساختمان یک درمانگاه خوب و آبروهند در ماهشهر
- سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

این سازمان در سطح استان خوزستان یک بیمارستان و ۹ درمانگاه در اختیار دارد که اغلب آنها مجهز و تمیز و دارای پزشکان و پرستاران دلسوز و مؤمن بوظیفه مقدس خود بوده و محل استقرار و منطقه عمل آنها نیز در سطح بخشها و روستاها تعیین گردیده و خدمات این سازمان و کارمندان آن بسیار مفید و ثمر بخش میباشد .

بنگاه حمایت مادران و کودکان

این بنگاه نیز در شهر ایذه یک زایشگاه بسیار تمیز و مجهزی تأسیس نموده که در آن - شهرستان در افتاده بسیار ارزنده و مفید میباشد .

این بنگاه برای پزشک و کارمندان زایشگاه مربوطه کلیه وسائل رفاه را از قبیل مسکن ، آب و برق تهیه نموده و خدمات زایشگاه مزبور برای رفاه اهالی شهرستان ایذه بسیار مفید بوده است .

اداره کار و امور اجتماعی

۱- در فاصله دو بازرسی سال گذشته و امسال توجه زیادی به تکمیل و تجهیز واحد های مربوط

(۱۳)

بادارات کاروما زمان بیمه های اجتماعی شده و در حال حاضر در ۹ شهرستان این استان اداره کار و در شهرستان اداره مشاغل و گاریابی و در ۵ شهرستان بانک رفاه کارگران وجود دارد .

۲- اداره کل کار و امور اجتماعی استان که در آبادان بود و نمیتوانست آنطوریکه شایسته است امور مربوطه را تحت نظر بگیرد مانند سایر ادارات کل استان با هواز منتقل و یکی از کارمندان لایق امور آن را بعهده گرفته است .

۳- تمدد کارگاهها و کارگرانیکه در آنها بکار اشتغال دارند فوق العاده قابل توجه و در سالهای اخیر تمدد زیادی اضافه شده و عموماً " باعائله خود تحت حمایت قانون بیمه های اجتماعی قرار دارند .

۴- برای مسکن کارگران برنامه های وسیعی از لحاظ خانه سازمانی در نظر گرفته شده و تمدد هم از طرف بانک رفاه کارگران برای کارگران بندر شاهپور ساخته شده که قریباً " آماده - بهره برداری میگردد .

۵- وظیفه سازمان بیمه های اجتماعی که قبلاً " بعهده مدیرکل اداره کار و امور اجتماعی استان محول شده بود در فاصله دو بازرسی مدیرکل مستقلاً برای آن تعیین و با کمال علاقه برای پیشرفت وظائف مربوطه تلاش نموده است .

این سازمان در کلیه شهرهای کارگری این استان دارای شعباتی بوده و برای انجام تعهدات درمانی خود در مقابل بیمه شدگان دارای درمانگاههای متعدد و در بیمارستان که یک بیمارستان آن بنام کورش کبیر در سال جاری در هواز احداث شده ضمناً " یک آموزشگاه بهیاری را با ظرفیت ۶۰ نفر دانش آموز از اول مهرماه سال جاری تأسیس نموده است .

اداره راه

گرچه اداره کل راه استان در فاصله دو بازرسی کارهای زیادی در جهت تعمیر راههای شوسه و پلسازی انجام داده و مدیرکل راه استان با تلاش شبانه روزی خود سعی میکرد که نسبت به مرمت راهها اقدام نماید ولی معذالک وضع قسمتی از راههای این استان خوب نیست .

در فصل زمستان و مواقع بارندگی ببعضی شهرها و اغلب بخشها نمیتوان مسافرت نمود و با توجه بوسعت منطقه و عوامل جوی که در خوبی و خرابی راهها بسیار مؤثر است این اداره به فعالیتهای بیشتری احتیاج دارد و بطور مستمر باید از راههای موجود مواظبت و نگهداری نمایند ، برای مثال سال گذشته که راه اسفالت آبادان تا خسروآباد خوب بود در سال جاری مشاهده شد خراب شده و قابل عبور نیست ، همچنین راههای بین مناطق نفتی که قبلاً " وسیله شرکت نفت اسفالت سرد

(۱۴)

شده بتدریج خراب و دارد از زمین میروید ، لذا ضرورت دارد پیش از آنکه از حیز ارتفاع خارج شود نسبت به تعمیر فوری آنها اقدام گردد .

سایر ادارات کل مانند : دارائی - اقتصاد - قند و شکر - خانیاث - پست و تلگراف و تلفن - گمرک و بندر در حدود متعارف کار خود را انجام داده و اصل انقلاب اداری را مد نظر داشته اند ولی کار بعضی ادارات تابعه آنها در شهرستانهای تابعه استان مورد ایراد و انتقاد بود که تذکرات لازم داده شد و انتظار می رود با راهنماییهاییکه شده معایب مشهوده در آتیسه نزدیک مرتفع گردد .

اینکه که تجزیه و تحلیل وضع ادارات دولتی و مؤسسات وابسته بدولت خاتمه پذیرفت لازم بود از علاقه شایان توجهی که اعضاء انجمن شهرهای مختلف این استان بویژه رؤسای انجمنهای مزبور که اکثراً از اشخاص خوشنام و مورد اعتماد اهالی شهرستان مربوطه میباشند و نسبت به پیشرفت عمران و آبادی شهرهای خود ابراز داشته اند یادآوری شود باید نظر گرفتن اینکه شهرداران تعدادی از شهرها ثباتی نداشته و هر سال یکبار تمویض شده اند باید از آن کرد که قسمت اعظم اقدامات عمرانی که مجری آن شهرداران بوده اند با راهنمایی و ارائه طریق انجمنها صورت تحقق بخود گرفته است .

در پایان از مدبران جراید محلی این استان روزنامه های (فریاد خوزستان - نوای ملت پرچم خاورمیانه) و همچنین روزنامه های اطلاعات - گیمهان - مهرایران - پست تهران - و سایر جرائدی که ممکن است من آنها را خوانده باشم و خبرهای مربوط به بازرسی این هیئت را در جراید مربوطه منعکس نموده و هدف و مأموریت بازرسی شاهنشاهی را در جرائد مربوط تشریح و تجزیه و تحلیل فرموده اند تشکر مینماید .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی